

Matti Jaukka

Draamasarjan konseptipaketti

Kurkistus sisältöön, käyttöön ja luomisprosessiin
käsikirjoittajan näkökulmasta

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Medianomi AMK

Elokuva ja televisio

Opinnäytetyö

14.4.2023

Tiivistelmä

Tekijä(t):	Matti Jaukka
Otsikko:	Draamasarjan konseptipaketti – Kurkistus sisältöön, käyttöön ja luomisprosessiin käsikirjoittajan näkökulmasta
Sivumäärä:	22 sivua
Aika:	14.4.2023
Tutkinto:	Medianomi AMK
Tutkinto-ohjelma:	Elokuva ja televisio
Suuntautumisvaihtoehto:	Käsikirjoittaminen ja sisällöntuotanto
Ohjaaja(t):	Lehtori Sampsa Huttunen

Tässä monimuotoisessa opinnäytetyössä tutkitaan draamasarjan konseptipaketin sisältöä, käyttöä ja luomista käsikirjoittajan näkökulmasta. Työssä pyritään selvittämään, miten käsikirjoittaja voisi toteuttaa ammattimaisesti tuotetun konseptipaketin, jota voisi sitten tarjota eteenpäin tilaajille, kuten televisiokanaville tai suoratoistopalveluille. Työ perustuu alan kirjallisuuteen, omaan kokemukseen ja ammattilaisten haastatteluihin. Teososana käytetään tekijän itse kehittämää konseptipakettia.

Aluksi tutkittiin lähdekirjallisuuteen, koulussa opetettuun teoriaan ja omaan kokemukseen perustuen yleisesti konseptipakettia, siihen liittyviä keskeisiä termejä, konseptipaketin rakennetta ja käyttötarkoitusta. Sen jälkeen näihin oppeihin pohjautuen käytiin läpi opinnäytetyön teososan rakennetta ja luomisprosessia.

Tutkimusosassa käytiin läpi ammattilaisten haastatteluista esiin nousseita teemoja liittyen konseptipaketin keskeiseen sisältöön, luomisprosessiin ja konseptipaketin jatkojalostamiseen saadun palautteen perusteella.

Työn tärkeimpinä tuloksina selvisi, että konseptipaketti on käsikirjoittajalle ja tuotantoyhtiölle myyntityökalu, jonka on hyvä noudattaa jonkinlaista selkeää rakennetta ollakseen helppolukuinen. Sisällössä on hyvä panostaa erityisesti henkilöhahmoihin, ja tarjottavan sarjan idea tulisi kiteyttää kirkkaasti ja selkeästi. Visuaalisuus on hyväksi, mutta ei pakollista. Konseptipaketin luomiseen osallistuu käsikirjoittajan lisäksi yleisimmin tuottaja ja graafikko, ja tilaajan palautteen ja toiveiden perusteella konseptipakettia kehitetään vielä lisää.

Avainsanat: käsikirjoitus, konsepti, draama

Abstract

Author(s): Matti Jaukka
Title: Drama Series Pitch Deck – A Look into the Contents, Use and Creative Process from a Screenwriter’s Point of View
Number of Pages: 22 pages
Date: 14 April 2023

Degree: Bachelor of Culture and Arts
Degree Programme: Film and Television
Specialisation option: Screenwriting
Instructor(s): Sampsa Huttunen, Senior Lecturer

This thesis examines the contents, usage and creative process of a drama series pitch deck, from a screenwriter’s point of view. The purpose of this thesis is to find out how to create a professionally made pitch deck that can be offered to buyers such as networks and streaming services.

First this thesis investigates the theory of a pitch deck based on literature sources, studies and the author’s own experiences. Then it examines themes related to the creation of a pitch deck based on professional interviews.

This final project shows that a pitch deck is a selling tool for the screenwriter and production company to sell the idea to a potential buyer. When creating a pitch deck, it is important to focus on an easily readable format. Great characters and a clear presentation of the basic idea of the show are key elements of a pitch deck. A screenwriter usually has a producer and a graphic designer to help in the creation process and a pitch deck is usually developed further based on the feedback and wishes of the buyer.

Keywords: script, screenwriting, pitch deck, drama

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Konseptipaketti	2
2.1	Rakenne	4
2.2	Konseptipaketin käyttötarkoitus	8
3	Teososa: Viitala-konseptipaketti	9
4	Tutkimus ja haastateltavat	12
5	Konseptipaketti käsikirjoittajan näkökulmasta	13
5.1	Henkilöt – siitä kaikki lähtee	15
5.2	Muita olennaisia elementtejä	16
5.3	Yhteistyön voimaa	17
5.4	Palaute ja tilaajan toiveet	18
6	Lopuksi	19
	Lähteet	21

1 Johdanto

Elän uudenlaista viihteen kuluttamisen aikakautta. Perinteisen lineaarisen television käyttö on kohdallani painunut hieman taka-alalle mutta ei ole kuitenkaan kokonaan loppunut, ja erilaisten suoratoistopalveluiden käyttö puolestaan on lisääntynyt huomattavasti. Saman olen huomannut lähipiirissäni ja olenkin useaan otteeseen viime vuosien aikana törmännyt termiin ”sarjabuumi” ja huomannut viihteen kuluttajana eläväni keskellä sitä. Tilaus on vetämässä useaan eri suoratoistopalveluun, koska jokaisella niistä on tarjota minulle jotain kiinnostavaa katsottavaa.

Suoratoistopalveluiden suosion kasvettua myös kotimaisen sisällön tarve on kasvanut, ja tv-kanavat suoratoistopalveluineen ovat lisänneet tarjontaa kotimaisten sarjojen osalta vuosi vuodelta enemmän (Vedenpää 2021). Olemme astuneet uudelle aikakaudelle myös siinä mielessä, että suomalainen draama alkaa olla kansainvälisestikin kiinnostavaa, koukuttavaa ja laadukasta. Suomalaisen draaman kehityssuunta on menossa koko ajan ylöspäin. Ulkomaiset suoratoistopalvelut antavat myös suomalaisille tekijöille mahdollisuuden näyttää osaamistaan tilaamalla heiltä sisältöä. (Huhtala 2021.)

Miten sitten esimerkiksi minä käsikirjoittajana pääsisin tarjoamaan luomaani sarjamuotoista sisältöä kanaville tai palveluntarjoajille? Kaiken lähtökohtana on käsikirjoittajan joko yksinään tai tuotantoyhtiön kanssa tekemä konseptipaketti, jonka avulla sarjaa lähdetään myymään tilaajille. Tämä monimuotoinen opinnäytetyö pyrkii selvittämään oppimani tiedon, lähdekirjallisuuden ja alan ammattilaisten haastattelujen avulla, millainen on sisällöltään ja rakenteeltaan ammattitaitoisesti tuotettu konseptipaketti ja mitä sellaisen luomisprosessi voisi pitää sisällään. Teososana käytän kehittämäni komediasarja *Viitalan* konseptipaketin, jota olen tätä opinnäytetyötä tehdessäni tarjonnut suomalaiselle tilaajalle. Teososa ei tule osaksi julkista opinnäytetyötä, sillä se on tuotantoyhtiön käytössä.

2 Konseptipaketti

Konseptipaketti käsitteenä voi helposti hämmentää, sillä siitä voidaan käyttää, ja käytetäänkin, useaa erilaista nimeä, kuten esimerkiksi sarjaehdotus, ohjelmaehdotus ja pitch deck. Opintojeni aikana Metropoliassa olen tottunut käyttämään yleisimmin nimitystä konseptipaketti, ja tämän vuoksi tässä opinnäytetyössä käytän pääsääntöisesti tätä termiä. Kaikki tätä työtä varten haastattelemani asiantuntijat käyttivät konseptipaketista nimitystä pitch deck, tuttavallisemmin dekki, joka on tällä hetkellä vakiintunut termi, ja sen vuoksi sekin saattaa työssä vilahdella.

Käsikirjoittajan työ on täynnä erilaisia termejä, ja olisi hyvä opetella mitä mikäkin tarkoittaa välttyäkseen sekaannuksilta esimerkiksi tilaajan kanssa keskustellessa. Osalle termistöä ei ole vakiintunut suomenkielisiä vastineita, vaan tapana on käyttää englanninkielisiä nimityksiä. Toki vaikka ne olisivatkin suomenkielisiä, voisivat ne silti olla vieraita useimmille meistä. Tässä opinnäytetyössä vastaan tulevista termeistä koen erityisen tarpeelliseksi avata seuraavat:

Premissi eli pääväittäjä on käsikirjoittajan väite maailmasta, joka teoksen kautta pyritään välittämään. Se on käsikirjoittajalle hyvä työväline, jonka avulla on helppo määritellä teoksessa kaikki se sisältö, mikä tukee tätä pääväittäjää ja mikä on näin ollen tärkeää (ks. esim. Aaltonen 2019, 46).

Logline on noin lauseen tai kahden mittainen kertomus, jonka olisi tarkoitus kertoa kaikki olennainen teoksen sisällöstä ytimekkäästi ja niin, että lukija ymmärtää, mistä teoksessa on kyse (ks. esim. Nikkinen & Vacklin 2012, 75).

Synopsis on kuin logline, mutta pidemmässä mittakaavassa. Tekijästä ja teoksesta riippuen mitta voi olla vaikkapa yhdestä viiteen sivua. Mitalla ei ole niinkään väliä, mutta synopsisin avulla tiivistetään teoksen sisältö ymmärrettävään muotoon. (Ks. esim. Aaltonen 2019, 49.)

Pitch eli kansankielessä ”pitsaaminen” tai ”pitchaaminen” on teoksen suullinen esittely esimerkiksi mahdollisille tilaajille tai rahoittajille. Myyntipuhe, joka on

mahdollisimman mielenkiintoinen ja jonka avulla nämä tahot saadaan kiinnostumaan projektista. (Ks. esim. Nikkinen & Vacklin 2012, 256.)

Pilotti on sarjamuotoisen teoksen, esimerkiksi draamasarjan ensimmäinen jakso, jonka avulla sarja käynnistyy ja jossa esitellään keskeisiä hahmoja ja tapahtumia. Pilotin avulla sarja käynnistetään ja saadaan liikkeelle. (Ks. esim. Nikkinen & Vacklin 2012, 35.)

Kuten aiemmin mainitsin, samoista asioista voidaan puhua useilla eri nimillä ja se saattaa sekoittaa pakkaa. Hyvä esimerkki tästä on, kun aloitin tätä työtä varten asiantuntijahaastattelun Mia Ylösen kanssa ja hän kysyi heti ensimmäisenä mitä tarkoitan, kun puhun konseptipaketista. Tärkeää olisi, että pysytään kartalla ja puhutaan samasta asiasta (Laine 2021).

Mikä konseptipaketti sitten on? Nikkinen ja Vacklin (2012, 70), jotka käyttävät konseptipaketista nimityksiä sarja- ja ohjelmaehdotus, kertovat teoksessaan *Television runousoppia* sen toimivan myyntipakettina tuotantoyhtiöille ja tv-kanaville. ”Ehdotuksen tavoitteena on herättää sellaisen tuotantoyhtiön tai kanavan kiinnostus, joka on tehnyt samantapaisia sarjoja kuin kirjoittaja haluaa tarjota” (Nikkinen & Vacklin 2012, 70).

Tutkailemalla läpi eri tuotantoyhtiöiden nettisivuja pääsee kätevästi perille siitä, millaisia sarjoja kukin on tuottanut, ja näin voi valita potentiaaliset tuotantoyhtiöt, joita lähestyä omalla ideallaan. Pamela Douglas sanoo kirjassaan *Writing The TV Drama Series*, että moneen paikkaan voi olla yhteydessä yhtä aikaa eikä ole tarvetta odotella vastausta ensimmäiseltä vaihtoehdolta ottaakseen yhteyttä seuraavaan. Toki tässä hän viittaa tilanteeseen, jossa ei vielä lähetetä luettavaa varsinaista konseptipakettia, vaan hän puhuu sähköpostista ja perään soitettavasta puhelusta, joiden tavoitteena on päästä pitchaamaan idea. (Douglas 2018, 49.) Oma konseptipakettiaan voi siis tarjota useammalle tuotantoyhtiölle yhtä aikaa, mutta jonkinlainen kohtuus olisi toki hyvä pitää tuotantoyhtiöiden määrässä.

Koen tarpeelliseksi mainita, että vaikka tässä opinnäytetyössä puhun *draamasarjan* konseptipaketista, tämä tutkimus ei rajaudu vain draamagenreen. Käytän tässä työssä termiä ”draamasarja” yleisnimityksenä kaikkien genrejen sarjamuotoisille teoksille, koska mielestäni termi ”tv-sarjan” konseptipaketti on hiukan vanhahtava aikana, jolloin suurin osa sarjoista katsotaan suoratoistopalveluiden kautta.

2.1 Rakenne

Konseptipaketteja on niin monenlaisia kuin on sarjojakin, ja joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta kaikkien rakenteesta löytyy melko lailla samat pääpiirteet. Nikkisen ja Vacklinin (2012, 71) mukaan konseptipaketti voisi olla neljästä kahdeksaan sivua pitkä, sillä yli kahdeksansivuinen voi olla lukijalle liian raskas ja yksityiskohtainen. Olen sitä mieltä, että konseptipaketti voi olla pidempikin. Kahdeksan sivua voi ylittyä jo pelkästään sillä, että keskeisiä henkilöihahmoja on paljon. Teososana käyttämäni *Viitalan* konseptipaketti koostuu esimerkiksi kymmenestä sivusta, sillä koin että keskeiset hahmot ansaitsevat omat sivunsa, ja heitä on sarjassa viisi. Siinä vaiheessa on paketin kokonaisuudesta jo viisi sivua käytettynä. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että paketissa olisi jotenkin puuduttavan paljon tekstiä, vaan olen pitänyt henkilöiden esittelytekstit mahdollisimman tiiviinä mutta informatiivisina.

Konseptipakettiin kannattaa sisällyttää tekstin lisäksi visuaalisia elementtejä, kuten kuvia ja grafiikkaa (Douglas 2018, 36). Tämä voi lisätä sivumäärää yli tavoitellun, mutta visuaalisuus on mielestäni tärkeää tunnelman luomisessa lukijalle. Visuaalisuus ei kuitenkaan aina ole välttämätöntä. Joskus pelkkä tekstimuotoinen konseptipaketti voi olla kiinnostava ja samalla tyyllinen valinta. Mitä jos sarja käsittelee vaikkapa sellaista maailmaa, jota kyseisellä tyyllillä toteutettu konseptipaketti kuvaa parhaiten? Hyvä käsikirjoittaja pystyy luomaan vahvojakin mielikuvia avaavan, kiinnostavan konseptipaketin myös pelkän tekstin avulla. Hieno esimerkki tekstimuotoisesta konseptipaketista on Nic Pizzolotton luoman *True Detective* -sarjan konseptipaketti (ks. kuva 1), jossa sarjan paketti näyttää

poliisin laatimalta tutkintaraportilta. Siinä onkin jo hyvin vahva viittaus sarjan maailmaan ja siihen, mistä sarjassa on kyse.

TRUE DETECTIVE:

AN INVESTIGATION

by

Nic Pizzolatto

True Detective is an hour-long serial narrative which functions as a layered, literary mystery novel for television. Ostensibly, the eight episodes are about an epic twenty-year hunt for a killer, but the true subject of the story is its two lead detectives, their families, and the changes and contradictions in their lives and characters over these two decades.

True Detective reinvents the procedural form using a unique, layered story structure which braids multiple time-periods and employs occasionally unreliable narration. Used in service of a novelistic story, these devices allow the series greater depth, human nuance, and sophisticated suspense than the genre has generally seen.

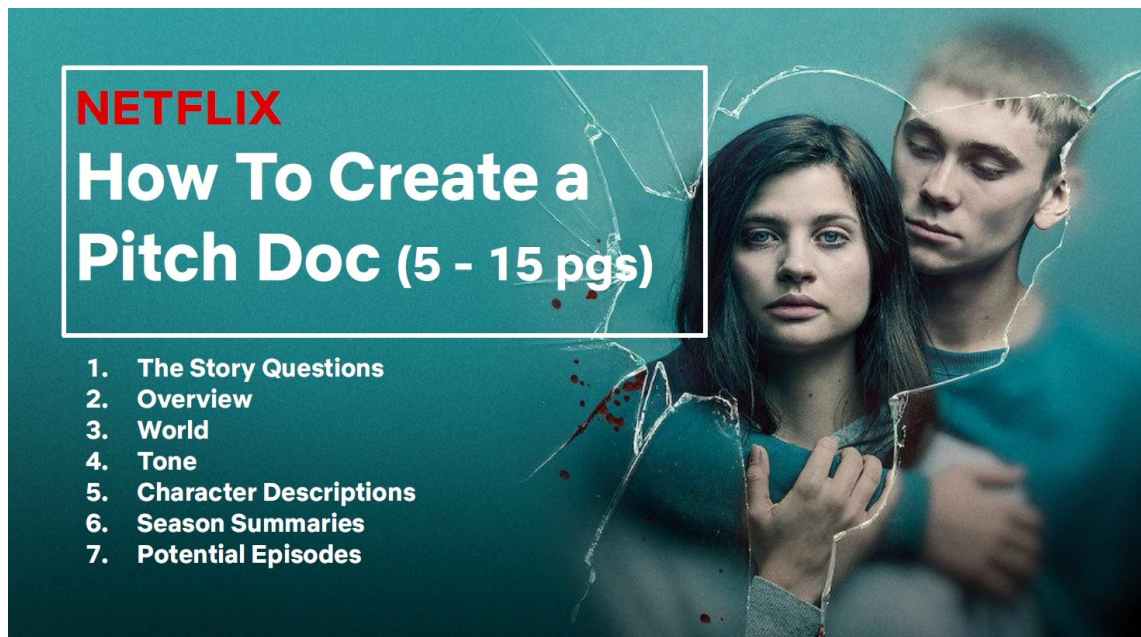
The first season of eight episodes details the twelve-year partnership between two Arkansas State Police Homicide Detectives, Hart and Cohle, in the northwest district of the Arkansas Ozarks. While dramatizing a variety of relationships and personal storylines over the years involved, the story structures itself around two cases in particular, believed to be the work of a bizarre killer who is captured and arrested by the detectives in 2000. That man subsequently killed himself in custody. Now, in 2010, the murder has happened again, in the same ways, involving aspects only the killer could know. Only the killer, or one of the men who caught him...

A UNIQUE STRUCTURE:

The narrative is structured in TWO TIME-FRAMES. The first is a dramatization of 1990-2002; the majority of the series exists as the dramatization of three central cases which relate to the hunt for the killer, as well as the complications of Hart and Cohle's personal lives over those twelve years. The second time-frame is 2010; punctuating, intercutting, and sometimes undermining the central

Kuva 1. True Detective -sarjan konseptipaketin ensimmäinen sivu (Pizzolatto i.a.)

Jos haluaa pysytellä pituuden suhteen joidenkin rajojen sisällä, konseptipaketin ensimmäisen version mitaksi voisi määritellä esimerkiksi 5–15 sivua, kuten Netflixin Pitch Guidessa mainitaan (ks. kuva 2). Tärkeintä on kuitenkin, että konseptipaketti sisältää kaiken oleellisen tiedon ehdotettavasta sarjasta.

Kuva 2. Konseptipaketin rakenne Netflixin Pitch Guiden mukaan (Mack 2021, 4)

Nikkinen ja Vacklin (2012, 72) määrittelevät konseptipaketille rakenteen sivu sivulta, jossa ensimmäisenä luettavaksi tulee saate ja itse paketti alkaa luonnollisesti kansisivulla. Ensimmäiselle varsinaiselle sivulle kirjoitetaan logline ja sarjan yleiskatsaus. Toinen sivu sisältää sarjan henkilöhahmojen esittelyt ja sarjan jaksot. Kolmannelta sivulta löytyvät sarjan sapluuna ja formaatti. Sapluunan avulla kerrotaan sarjan viikoittaisista tapahtumista ja formaatti kuvaa sarjan jaksosten muotoa eli toistuvaa rakennetta. (Nikkinen & Vacklin 2012, 94, 98.)

Neljännellä sivulla on sarjan visuaalinen kuvaus, josta käytetään myös termejä tone tai sävy ja neljänneltä sivulta löytyy myös kirjoittajan kuvaus. Neljännestä sivusta eteenpäin avataan työsuunnitelmaa ja aikataulua ja paketin liitteiksi laitetaan esimerkkikohtauksia, pilotin käsikirjoitus ja kirjoittajan ansioluettelo. (Ks. kuva 3.)

SARJAEHDOTUS	
Saate	
Kansisivu	
Ensimmäinen sivu	Logline Yleiskatsaus
Toinen sivu	Henkilöt Jaksot
Kolmas sivu	Sapluuna Formaatti
Neljäs sivu	Visuaalinen toteutus Kirjoittajan kuvaus
Sivut neljästä eteenpäin	Työsuunnitelma ja aikataulu
Liitteet	Esimerkkikohtaukset Pilotin käsikirjoitus Kirjoittajan ansioluettelo

Kuva 3. Sarjaehdotuksen rakenne Nikkisen ja Vacklinin (2012, 72) mukaan.

Melko lailla samat asiathan paketeista näiden esiteltyjen rakenteiden mukaan löytyy, mutta mitään tiettyä kaavaa tai järjestystä ei ole. Ensimmäisissä omissa konseptipaketeissani olen esimerkiksi käyttänyt lehtori Timo Lehdeltä (2020) opittua rakennetta, josta löytyy:

1. Kansilehti kuvalla.
2. Esittelysivu, jossa kerrotaan lyhyesti mistä on kyse.
3. Keskeiset henkilöt esittelytekstillä ja kuvalla.
4. Ensimmäisen jakson synopsis.
5. Ensimmäisen kauden synopsis.

Teososana käyttämäni konseptipaketti oli alun perin luotu Lehden opettamalla rakenteella, mutta huomasin paketista eri versioita tehdessäni ja eri ihmisiltä siitä palautetta saatuani, että rakenne muuttui jokaisessa versiossa. Päätin siis soveltaa parhaaksi näkemälläni tavalla Lehden opettamaa rakennetta ja palautteen kautta saatua tietoa oman pakettini koostamisessa. Tämän perusteella voinkin todeta, ettei mikään tietty rakenne siis ole kiveen hakattu. Sivumääriä ei yllä mainitussa rakenteessa ole eritelty, mutta kuten teososasta huomaa, kymmenen sivua tulee täyteen melko helposti.

2.2 Konseptipaketin käyttötarkoitus

Konseptipaketti toimii siis idean myyntipakettina. Käsikirjoittaja käyttää sitä myydäkseen ideansa tuotantoyhtiölle, ja tuotantoyhtiö käyttää sitä myydäkseen idean tilaajalle. ”Suomessa käsikirjoittaja harvoin, jos koskaan, myy nykyään ideaansa suoraan tilaajalle ilman tuotantoyhtiötä” (Keski-Vähälä 2021). Konsepti etenee todennäköisemmin, kun sen tarjoajana on tuotantoyhtiö, jolla on valmiudet tehdä hyvää tv-ohjelmaa (Nikkinen & Vacklin 2012, 256). Toisinaan kanavat voivat myös tehdä omasta ideastaan tilauksen tuotantoyhtiöille, joka tekee ideaan pohjautuen konseptipaketin, jota sitten tarjoaa kanavalle (Keski-Vähälä 2021).

Oma konseptipakettini kävi luettavana kahdella eri tuotantoyhtiöllä, kunnes kolmas kiinnostui ideasta. Tässä auttoi toki se, että tein samaan aikaan harjoittelua tälle tuotantoyhtiölle. Tuotantoyhtiö voi ideasta kiinnostuttuaan solmia käsikirjoittajan kanssa optiosopimuksen, josta käsikirjoittaja saa jonkin verran rahaa. ”Varsinaista konseptipakettia ei käsikirjoittajan pitäisi koskaan tehdä omalla riskillä, vaikka toisinaan olen kyllä näin toiminut pystyäkseen esittelemään itse kehittämäni projektia kokonaisvaltaisemmin kuin pelkän idean tasolla” (Laine 2021).

Oman kokemukseni mukaan kuvio menee lyhykäisyydessään niin, että käsikirjoittaja kehittää idean sen verran pitkälle, että hänellä on tarjota mustaa valkoisella, tai vaihtoehtoisesti koostaa ideastaan jo jonkinlaisen konseptipaketin.

Tämän jälkeen hän lähestyy tuotantoyhtiötä idean kanssa. Jos tuotantoyhtiö kiinnostuu, se voi hankkia ideaan option ja alkaa keskustella käsikirjoittajan kanssa konseptin jatkokehittämisestä. Optiosopimus voidaan sopia esimerkiksi vuoden mittaiseksi ja tarvittaessa sitä voidaan jatkaa. Kun kummankin osapuolen mielestä paketti on valmis vietäväksi eteenpäin, tuotantoyhtiön tuottaja lähestyy tilaajaa ja ideaa lähdetään pitchaamaan tilaajalle.

Jos tilaaja kiinnostuu ideasta pitchauksen jälkeen, idea otetaan pidempään kehittelyyn tuotantoyhtiössä. Usein tässä vaiheessa tilaaja tekee tuotantoyhtiölle konseptista kehittäilytilauksen. Tilaja voi pyytää uutta versiota konseptipaketista, joka sisältää ehdotettuja muutoksia tai esimerkiksi pilottijakson käsikirjoituksen (Laine 2021). Tämä ei vielä takaa, että idea lähtisi tuotantoon, mutta ollaan jo oikealla polulla siihen suuntaan.

Mikäli sarjaa aletaan tehdä, konseptipaketti kasvaa yksityiskohdilla. Paketista tulee manuaali siitä, miten sarjaa kirjoitetaan. Se on pitkä ja yksityiskohtineen sisältää kaiken, mitä käsikirjoittajan tulee tietää voidakseen kirjoittaa sarjaa. (Nikkinen & Vacklin 2012, 70.)

Edellä esitetty Nikkisen ja Vacklinin näkemys ei kokemukseni mukaan koske ihan kaikenlaisia projekteja. Konseptipaketti voi toki toimia työkaluna sarjan kirjoittamiseen, mutta se on yleisempää tietyissä genreissä, kuten päivittäissarjoissa, milloin konseptipaketista tehdään tällainen sarjan jaksojen kirjoittamista tukeva kattava manuaali. Tämä ei ole niinkään kovin tavallista esimerkiksi niin kutsutuissa minisarjoissa, joissa yhdessä kaudessa kerrotaan koko tarina alusta loppuun.

3 Teososa: Viitala-konseptipaketti

Viitala on kehittelemäni tilannekomediasarja, jota siis tarjosin aiemmin kahdelle tuotantoyhtiölle, kunnes kolmas tuotantoyhtiö, jossa tein työharjoittelua kiinnostui ideasta. Ideaa päätettiin kehitellä eteenpäin tavoitteena lopulta tarjota sitä ti-

laajalle. Paketti kehittyi versio versiolta saatua siinä palautetta, ja sisältöön vaikuttivat myös tilaajan ennalta määrittelemät toiveet paketin sisällöstä. Tässä luvussa avaan hieman paketin sisältöä ja rakennetta sekä sitä, miksi päädyin mihinkin ratkaisuun sitä tehdessäni.

Ensimmäisen jakson synopsiksen olen jättänyt paketista kokonaan pois. Tämä ei tarkoita, etteikö sitä kannattaisi pakettiin sisällyttää. Tässä tapauksessa kyse oli tosiaan siitä, että tilaaja oli määritellyt valmiiksi, mitä ehdotuksen tulisi sisältää, ja jaksojen synopsiksia ei pyydetty. Tämä tukee aiempaa toteamustani, että mikään tietty rakenne ei ole kiveen hakattu ja esimerkiksi tilaajan toiveet, mikäli sellaisia on, olisi hyvä ottaa huomioon pakettia rakentaessa.

Käytin konseptipaketissa paljon kuvia, koska visuaalisuus on tärkeä elementti ja sen avulla lukijalle voi helposti näyttää sarjan teemaa ja maailmaa. (Lehti 2020; Laine 2021.)

Kansilehdellä on kuva, joka mielestäni kertoo hyvin maailmasta, johon sarja sijoittuu. Tämän lisäksi kansilehdeltä löytyy sarjan nimi ja lyhyt lause, joka kertoo jotain olennaista sarjasta. Lisäksi kannesta löytyvät tietenkin tekijän yhteystiedot.

Kansilehden jälkeen päätin laittaa vielä kuvan, joka vie lukijaa hiljalleen kohti sarjassa käsiteltävää maailmaa ja yhtä sarjan teemoista. Kansilehden ja ”lämmittelevän” kuvan jälkeen tulee ensimmäinen varsinainen sivu, jossa on uudestaan sarjan nimi sekä genre ja tuotantokauden pituus ja jaksojen kesto. Tämän jälkeen sivulta löytyy sarjan teemaan soveltuvaksi muokattu logline ja tiivistetynä synopsis, yleiskuvaus ja sävy eli tone, jolla kuvaan millainen tunnelma sarjassa on ja mitä se tyyliltään muistuttaa. Koin tiiviin muodon hyväksi ratkaisuksi, koska kyseessä on henkilövetoinen tilannekomedia, jonka lähtökohdat on helppo avata tiiviissäkin muodossa. Totta kai sarjan taustalla on pidempi, kauden mittainen juoni, mutta sen päätin avata laajemmin henkilöhahmojen esittelyiden kautta. Synopsis on loistava työkalu herättämään lukijan mielenkiinnon sarjaa kohtaan, joskin kokonaisen tuotantokauden tiivistäminen yhteen sivuun

vaatii paljon työtä. Olen huomannut, että saadakseni tarinan tiivistettyä lyhyeen muotoon minun on kirjoitettava se ensin laajemmin auki, ja tämä on tarpeellinen mutta aikaa vievä tehtävä.

Keskeisille henkilöille voi kullekin varata oman sivunsa, joka sisältää lyhyen esittelytekstin tai kuvauksen. Kuvaukset voivat olla yhden kappaleen mittaisia yhteenvetoja henkilöiden taustoista. Päähenkilöstä voi kirjoittaa pidemmänkin kuvauksen. (Nikkinen & Vacklin 2012, 78.) Tekstimuotoisen kuvauksen lisäksi keskeisten henkilöiden sivuille kannattaa laittaa kuva henkilöhahmosta. Tähän voi käyttää esimerkiksi näyttelijöiden kuvia, jos kokee jonkin tietyn näyttelijän soveltuvan rooliin. Tätäkin tärkeämpää olisi kuitenkin, että kuvilla tuotaisiin esille sarjan genreä ja tunnelmaa (Laine 2021). Käytinkin paljon aikaa kuvien etsimiseen ja lopulta päädyin käyttämään kuvia, joissa ei ole näyttelijöitä vaan tavallisia ihmisiä. Halusin tuoda esille, että tässä on kyse komediasta ja ihmiset ovat siksi kuvissa iloisia ja samaistuttavan oloisia. Keskeisille henkilöille kirjoitin kullekin kappaleen mittaiset esittelyt, joissa aukeavat hahmojen taustat ja yhteys toisiinsa sarjan sisällä.

Keskeisten henkilöiden esittelyn jälkeen tein vielä yhden sivun sarjan näkyvimmistä sivuhahmoista ja heidän suhteestaan päähenkilöihin ja lopuksi viimeiselle sivulle keräsin referenssikuvia muista sarjoista, jotka ovat mielestäni tunnelmallaan samankaltaisia kuin tämä itse kehittelemäni sarja.

Konseptipaketin sisältö siis määrittyy siitä, kuinka paljon asiaa siihen haluaa laittaa ja mitkä ovat tilaajan toiveet. Esimerkiksi jos sarjassa on useita keskeisiä henkilöitä, se voi lisätä sivumääriä. Toki joidenkin henkilöiden esittelyt voisi asettaa hyvinkin vaikka samalle sivulle, jos haluaa. Tärkeää on kuitenkin muistaa, että henkilöt ovat kaikkien draamasarjojen keskipiste (Douglas 2018, 35). Tästä syystä olen sitä mieltä, että jokainen keskeisistä henkilöistä ansaitsee oman sivunsa.

Viitalan konseptipakettia tarjottiin siis tilaajalle, joka oli koostanut tilauksen tietyillä ehdoilla ja raameilla, ja konseptipaketti toimitettiin heidän nettisivuillaan toimivan tilauspohjan kautta. Siksi pakettini eroaa hyvin paljon esimerkiksi Nikkisen ja Vacklinin (2012, 72) rakenteesta. Tässäkin tapauksessa liitteitä laitettiin mukaan, mutta niitä ei yhdistetty varsinaiseen konseptipakettiin vaan liitteet toimitettiin erillisinä liitetiedostoina. Tyylejä ja toimintatapoja on siis monenlaisia, ja tilaajan toiveita on hyvä kunnioittaa, sillä väärin tehty ja toimitettu paketti jää mitä todennäköisimmin käsittelemättä.

4 Tutkimus ja haastateltavat

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia, millainen on ammattimaisesti toteutetun draamasarjan konseptipaketin eli pitch deckin luomisprosessi ja millaisista tärkeistä elementeistä sellainen koostuu. Teorian avulla ja alan ammattilaisia haastatteleamalla tavoitteeni oli saada selville, mitä minun käsikirjoittajana olisi hyvä tietää konseptipaketin luomisesta, sen sisällöstä ja rakenteesta, jotta työni olisi ammattimaisesti toteutettu ja sitä voisi tarjota tilaajalle. On hyvä huomioida, että tässä työssä aihetta tutkitaan käsikirjoittajan näkökulmasta siltä kantilta, että idea on jo esitelty tuotantoyhtiölle ja tuotantoyhtiö on mukana projektissa. Tämä ei kuitenkaan sulje pois mahdollisuutta hyödyntää työstä saatua tietoa tapauksissa, joissa käsikirjoittaja lähestyy ideallaan tuotantoyhtiötä.

Ammattilaisten haastattelut on tehty marraskuussa 2022 äänitallenninta hyödyntäen, osa kasvotusten ja osa etänä Zoom-etäpalaverityökalun avulla. Käytin puolistrukturoitua haastattelumallia ja aineiston analysoin teemoittelemalla. Valitsin tällaisen menetelmän, jotta haastatteluiden vapaamman muodon kautta saataisiin aikaiseksi keskustelua ja mahdolliset teemat alkaisivat korostua aineistosta. Kaikki haastateltavat ovat toimineet alalla vuosia, osa vuosikymmeniä, ja olleet tekemässä useita konseptipaketteja sekä yksin että yhdessä muiden kirjoittajien kanssa.

Haastateltaviksi valitsin neljä alan ammattilaista. Valikoin heidät, koska halusin saada tietoa neljältä mielestäni erityyilliseltä ja erilaisten genrejen kirjoittajalta, joiden töistä olen erityisesti pitänyt.

Sami Keski-Vähälä on käsikirjoittaja, joka on kirjoittanut urallaan paljon teatteria, elokuvia ja sarjoja. Keski-Vähälän kokemus erilaisten genrejen parissa ja eri alustoille kirjoittamisesta edustaa laaja-alaista alan asiantuntijuutta.

Matti Laine on kirjailija, käsikirjoittaja ja näyttelijä, jonka teokset keskittyvät erityisesti rikostarinoihin. Laine on kehitellyt ja kirjoittanut sarjoja niin Suomeen kuin kansainvälisille markkinoille, ja hän on käynyt luennoimassa esimerkiksi Metropoliasa konseptipakettien luomisesta.

Tuottaja-käsikirjoittaja Mia Ylönen on kehitellyt ja käsikirjoittanut menestyneitä draamasarjoja Suomessa, ja hän on yksi ulkomaisen SkyShowtime -suoratois-topalvelun ensimmäisen suomalaisen alkuperäissarjan luoja.

Anna Brotkin on käsikirjoittaja, joka tunnetaan erityisesti komediangenren parissa tehdyistä teoksista. Brotkin on vielä verrattain varhaisessa vaiheessa olevan uransa aikana ehtinyt tehdä paljon, ja hän tuo hienosti esille tuoretta näkökulmaa käsikirjoittajan ammatista ja alasta yleisesti.

5 Konseptipaketti käsikirjoittajan näkökulmasta

Haastattelumateriaalia läpi käydessäni asiantuntijoiden vastauksista alkoi korostua paljon samankaltaisuuksia, jopa enemmän kuin kuvittelin. Tämä toki oli hyvä asia minun kannaltani, sillä se helpotti löytämään tätä työtä varten keskeisiä teemoja liittyen aiheeseen. Keskeisiksi teemoiksi konseptipaketin luomisen ympäriltä nousi ensinnäkin henkilöhahmojen kehittelyn tärkeys, joka tuotti selvästi eniten keskustelua. Tämän lisäksi teemoiksi nousivat muut tärkeät elementit, jotka olisi hyvä löytyä konseptipaketista sekä muut konseptipaketin tekeen osallistuvat henkilöt ja tilaajan palautteen perusteella tehtävät muutokset.

Halusin koota tähän alkuun haastatteluista mielenkiintoisia lainauksia, joissa haastateltavat kuvailivat konseptipaketin luonnetta, sisältöä ja käyttöä. Erityisen mielenkiintoista minusta on se, miten konseptipaketin käyttö myyntityökaluna eroaa niin sanotusta tavallisesta myyntitapahtumasta, koska käsikirjoittaja ja tuotantoyhtiöhän myy sillä ideaa eli tuotetta, jota ei vielä ole. Brotkin sanoi asiasta näin: "[...] tavallaanhan siinä myydään asioita, joita ei ole vielä olemassa, ja maalaillaan, tavallaan luvataan asioita ja suunnitellaan. Pitää puhua niin kuin ne asiat olisivat jo olemassa, vaikka niitä ei ole." (Brotkin 29.11.2022) Melko samoilla linjoilla on Keski-Vähälä, joka kommentoi konseptipaketin luonnetta näin: "Koska sehän on myös lupaus, tavallaan se konsepti on lupaus" (Keski-Vähälä 3.11.2022).

Konseptipaketissa olisi tärkeää pyrkiä tiiviisti avaamaan kokonaisen sarjan idea maailmoineen ja henkilöineen, kertomaan se mielenkiintoisesti ja näin ilmaista tilaajalle se, mitä tai millaista juttua käsikirjoittaja on tarjoamassa. Brotkin sanoi näin: "Aina mä yritän tavallaan tehdä niin kiinnostavan maailman, että kun sen paketin on lukenut, niin haluaa tietää lisää siitä, eli tilaisi sen sarjan" (Brotkin 29.11.2022). Mia Ylönen kiteyttää mielestäni hienosti konseptipaketin käytön ja sisällön ydinajatuksen yhteen lauseeseen: "Dekkihän on vain työkalu sen sisällön myymiseksi, mutta sen pitää heijastella sitä sisältöä hyvin" (Ylönen 17.11.2022).

Onnistuneen myyntitapahtuman jälkeen konseptipaketille ei juurikaan ole käyttöä, mutta se toimii hyvänä pohjatyönä varsinaiselle sarjan tekemiselle. Laine kommentoi seuraavasti: "Sitten jos päästään eteenpäin ja mennään jo kirjoittamaan käsiksiä niin en tiedä onko sillä dekillä varsinaisesti, onko sillä paperikassalla mitään itseisarvoa. Ei varmaan, mutta niillä ajatuksilla ja sillä työllä, minkä olet tehnyt pitch deckiä varten, niin sillähän on valtava arvo." (Laine 18.11.2022.)

Brotkin (29.11.2022) puolestaan mainitsi konseptipaketin tarvittaessa toimivan työkaluna työryhmälle kommunikoimiseen ja parhaimmassa tapauksessa sen

tarjoavan kirjoittamismielessä käyttökelpoista tavaraa melko pitkäänkin. Nikkinen ja Vacklin (2012, 70) tuovat myös esille tämän kaksijakoisuuden, missä joissakin tapauksissa kyseessä on pelkkä myyntidokumentti, jota ei enää tuotantovaiheessa käytetä, ja joissakin tapauksissa sitä noudatetaan uskollisesti ja se täydentyy sarjan edetessä.

5.1 Henkilöt – siitä kaikki lähtee

Kaikissa haastatteluissa ensimmäiseksi ja lopulta koko aineistoa käsitellessä isoksi teemaksi kohosivat henkilöt eli sarjan henkilöahmot. Kaikki haastateltavat totesivat hyvän konseptin lähtevän liikkeelle mielenkiintoisista henkilöistä, ja henkilöille voikin antaa paketin sisällöstä ison osan. Brotkin sanoi näin: ”Mulle päähenkilö on jopa tärkeämpi kuin synopsis, eli että mitä tapahtuu siinä sarjassa.” (Brotkin 29.11.2022.)

Genrellä voi olla vaikutuksensa konseptipaketin sisältöön tai mihin siinä panostetaan, mutta hahmot ovat tärkeä osa pakettia. Ylönen (17.11.2022) sanoo komedia- ja ihmissuhdesarjojen olevan enemmän hahmovetoisia kuin esimerkiksi rikos- ja trillerisarjat, jotka ovat luonteeltaan yleensä juonivetoisia, mutta rikos- ja trillerisarjoissakin pitää olla vahvat henkilöahmot. Laine kommentoi: ”[K]yllä se hyvä juttu elää ja kuolee niiden mielenkiintoisten hahmojen kautta” (Laine 18.11.2022). Samoilla linjoilla on Douglas (2018, 35), jonka mukaan tv-draama kulkee henkilöahmojen kaarien emotionaalisella polttoaineella.

Henkilöiden kirjoittaminen on vaikeaa ja melko työlästä, joten konseptipakettia rakentaessa niihin on hyvä käyttää paljon aikaa. Hyvien henkilöahmojen kautta tai niiden avulla voi kertoa mielenkiintoisesti sarjan maailmasta ja siitä, mitä on tekemässä. Käsikirjoittajan on hyvä tuntea luomansa henkilöahmot, ja niistä pitäisi osata kertoa mielenkiintoisesti.

Lopullisen sarjan tavoitteena on, että katsoja saataisiin välittämään sarjan henkilöistä ja häntä kiinnostaisi mitä heille tapahtuu. Samaan pyrkimykseen on hyvä tähdätä jo konseptipakettia tehdessä: että paketin lukija jäisi miettimään ja

haluaisi kuulla lisää siitä, mitä henkilöille tapahtuu. Tämä on hyvä pitää mielessä myös sarjaa suullisesti esitellessä. Pitchauksen ydin on siinä, miten kokonaisvaltaisesti saa ostajan kiinnostumaan kehittämistään henkilöistä (Douglas 2018, 50). Laine (18.11.2022) suosittelee kirjoittamaan esimerkiksi juoniselosteet konseptipaketissa näkökulmahenkilön kautta.

5.2 Muita olennaisia elementtejä

”Siellä on hyvä olla kiteytettynä se sarjan perusidea hyvin selkeästi, se pitäisi pystyä kertomaan yhdellä lauseella. Joka on kiinnostavasti muotoiltu.” (Ylönen 17.11.2022.)

Keskeisten henkilöiden lisäksi yksi tärkeimpiä konseptipaketista löytyviä elementtejä haastateltavien mukaan ovat premissi ja hyvä logline. Loglinessa on lyhyesti kiteytettynä olennainen siitä, mitä sarja pitää sisällään, ja nimenomaan päähenkilön kautta kerrottuna. Laine (18.11.2022) sanoo hyvän loglineen toimivan työkaluna sarjan koko kirjoittamisen ajan, ja jos tuntee olevansa prosessin aikana hukassa, voi aina palata loglineen muistuttaakseen itseään siitä, mitä on tekemässä.

Lisäksi esiin nousi tone eli sarjan sävy. Tone on mielestäni yksi vaikeimmista osuuksista paketin teossa. Sen kautta voidaan kuvailla sarjaa monella eri tavalla, kuten miltä sarja näyttää, miltä se kuulostaa tai mitä muita sarjoja se muistuttaa. Lisäksi tonen avulla voi määritellä esimerkiksi sarjan värimaailmaa, kuvaustyyliä ja tunnelmaa. ”Yrittää kertoa siitä maailmasta ikään kuin, että miten sitä ilmaistaan.” (Keski-Vähälä 3.11.2022.)

Muita tärkeitä elementtejä, joilla voi omasta ideastaan kertoa, on tietenkin synopsis eli tiiviisti kerrottu teoksen sisältö, joka on todella tärkeä osa konseptipakettia. Aaltosen (2019, 49) mukaan sen lisäksi, että se on vakiintunein ja tavallisin, se on myös paras muoto esittää idea. Ohjelman muoto ja sisältö sekä lähestymistapa ja tyyli selviävät lukijalle sen avulla. Tämän lisäksi tärkeää olisi tuoda esille genre ja kirjoittaa näkökulmaosio, jossa avaa sitä, miten kyseinen sarja katsoo maailmaa. Visuaalisuus ei ole pakollista, mutta kuvien käyttäminen

konseptipaketissa voi auttaa avaamaan nimenomaan sarjan sävyä. Myös sivuhenkilöt ja lyhyet juonikuvaukset tai jaksokuvaukset nousivat esille haastateluista. Vaikka juoni- ja jaksokuvaukset saattavat olla genrestä riippuen laajempia toisissa paketeissa kuin toisissa, ne olisi kuitenkin hyvä tavalla tai toisella sisällyttää konseptipakettiin.

5.3 Yhteistyön voimaa

Vaikka olin saanut omaan konseptipakettiin sparrausapua usealta eri ihmiseltä, silti minulle tuli yllätyksenä, että kaikki haastateltavista kertoivat lopullisten pakettien teossa olevan mukana muitakin kuin kirjoittaja itse. Ajatus tuntui vieraalta, kun itse olin tähän asti tehnyt konseptipaketteja yksin tekstisisällöstä visuaaliseen taittoon asti.

Kaikkien haastateltavien mukaan paketin teossa on vahvasti mukana ensinnäkin tuottaja, joka kommentoi ja antaa ehdotuksia sisältöön, juttelee ja kehittää työtä käsikirjoittajan kanssa hyvinkin tiiviisti yhteistyössä. Tuottajan kanssa voi myös tutkia esimerkiksi referenssisarjoja ja etsiä visuaalista materiaalia pakettiin.

Tuottajan lisäksi useimmiten mukana on luotettu graafikko, joka lopulta koostaa kerätyn visuaalisen materiaalin pohjalta ammattimaisen taiton konseptipakettiin. Myös graafikko voi etsiä kuvia pakettiin ja kommentoida sitä. Vaihtoehtoisesti myös käsikirjoittaja ja tuottajakin voivat kommentoida graafikon työtä paketin visuaalisen ilmeen kanssa, ja he voivat näin yhteistyöllä saada aikaan kaikkia tyydyttävän lopputuloksen, joka sitten laitetaan eteenpäin tilaajille. Joillakin tuotantoyhtiöillä voi olla palkattuna oma graafikko, joka toteuttaa kaikkiin paketteihin visuaalisen ilmeen.

Visuaalisuus on tärkeä osa konseptipakettia, mutta se ei aina ole tarpeellista. Keski-Vähälä mainitsi asiasta seuraavasti: ”Ja sitten toisaalta voi olla juttuja, joissa ei tarvitse graafikkoa vaan se on Word-dokumentti. Se on vähän niin kuin millä tavalla päättää ilmaista.” (Keski-Vähälä 3.11.2022.)

Haastatteluissa ilmeni, että usein myös ohjaaja saattaa olla mukana paketin teossa, jos sellainen on löydetty varhaisessa vaiheessa mukaan projektiin. Silti vastauksista voi päätellä, että konseptipaketin teossa ydinporukka olisi käsikirjoittaja, tuottaja ja graafikko.

5.4 Palaute ja tilaajan toiveet

Palaute on tärkeä työkalu käsikirjoittajan työssä, joten en ollut kovinkaan yllättynyt, kun haastateltavien vastauksista korostui se prosessin osuus, jossa tilaajilta saadaan palautetta ja tämän palautteen pohjalta käsikirjoittaja ja tuotantoyhtiö toimittavat tilaajalle lisää materiaalia. Eli tietynlainen yhteistyö alkaa sen jälkeen, kun konseptipaketti on esitelty ja pitchattu tilaajalle.

Tilaaja antaa omat kommenttinsa tiiviistä konseptipaketista, ja mikäli projekti heitä kiinnostaa, he voivat pyytää, josko pakettia voisi laajentaa esimerkiksi tekemällä laajempia kuvauksia hahmoista, tai he saattavat pyytää lisäosia, jotka sisältävät muita heidän määrittämiään asioita. Tässä vaiheessa tilaaja ei välttämättä vielä tee kehittelysopimusta tuotantoyhtiön kanssa vaan saattaa arvioida seuraavaa askelta ja sitä kantaako idea pidemmälle.

Mikäli kehittelytilaus tehdään, tilaaja voi pyytää tuotantoyhtiöltä esimerkiksi pilottikäsikirjoitusta tai raamattua. Ylönen sanoi näin: ”Ja yleensä sitten seuraava ihan konkreettisestikin askel on raamattu ja pilottikäsikirjoitus, jos pitch deckillä on päässyt eteenpäin, ja yleensä se raamattu on laajennettu versio pitch deckistä” (Ylönen 17.11.2022).

Yksi syy konseptipaketin kehittämiseen on tilaajan tarve hakea rahoitusta ulkomailta. Keski-Vähälä (3.11.2022) sanoo joidenkin tilaajien haluavan kehittää konseptipakettia eteenpäin kokeillakseen sarjan vetovoimaa kansainvälisillä markkinoilla, koska nykyään hankkeet harvoin ovat minkään yhden tahon rahoittamia.

6 Lopuksi

Tässä monimuotoisessa opinnäytetyössäni tutkin konseptipaketin eli pitch deckin sisältöä, rakennetta, luomisprosessia ja käyttöä käsikirjoittajan näkökulmasta. Työn teoriapohjana käytin alan kirjallisuutta, opinnoista saatua tietoa ja omia kokemuksiani käsikirjoittajan työstä ja tutkimusta varten haastattelin alan ammattilaisia. Tärkeimpinä tuloksina sain selville, että vaikka konseptipaketti, siinä missä muukin käsikirjoittajan luoma työ, on tekijänsä näköinen, sen on kuitenkin hyvä noudattaa jonkinlaista helposti luettavaa rakennetta. Sisältö määrittyy monen eri tekijän mukaan, ja muun muassa teoksen genre vaikuttaa siihen, mitä osioita konseptipaketissa tuodaan isommin esille. Teorian ja tutkimuksen pohjalta voin todeta, että ylivoimaisesti tärkein osa konseptipakettia ovat vahvat henkilöhahmot, joiden avulla aiheesta, maailmasta ja genrestä riippumatta pyritään saamaan paketin lukijan mielenkiinto heräämään. Lisäksi visuaalisuus, vetävä synopsis ja sarjan ”tonen” eli sävyn avaaminen ovat tärkeitä osia konseptipaketissa.

Opin kohdistamaan huomioni konseptipaketin luomisessa sen kaikkein olennaisimpiin osiin ja ymmärsin, että vaikka käsikirjoittajan työ usein on yksin puurtamista, pakettien tekeminen on parhaimmillaan hyvin antoisaa tiimityötä, jossa osallisena ovat käsikirjoittajan lisäksi tuottaja ja graafikko. Jälkikäteen voin todeta teososana käyttämäni konseptipakettia analysoidessani, että koska omat graafiset taitoni ovat heikot, olisi ollut hyvä teettää tämä osuus ammattilaisella. Paketin ulkonäkö on hieman tylsän ja tavallisen Powerpoint-esityksen näköinen.

Lisäksi opin, että konseptipaketin luomistyö ei lopu siihen, kun idea on onnistuneesti pitchattu tilaajalle, vaan tilaajalta saadun palautteen pohjalta alkaa yhteistyö tuotantoyhtiön ja tilaajan välillä. Tällöin tilaaja voi pyytää pakettiin lisämateriaalia ja esimerkiksi sarjan pilottijakson käsikirjoituksen.

Työn tuloksia voivat hyödyntää muun muassa alan opiskelijat, alalla aloittelevat tekijät tai muut aiheesta kiinnostuneet pohjana omien konseptipakettiensa työstämiseen. Jatkotutkimuksia tämän työn pohjalta on mielestäni mahdollista tehdä esimerkiksi tutkimalla ja haastatteleamalla alan portinvartijoita eli tilaajia siitä, mitä he hakevat konseptipaketeilta tai mikä heitä erityisesti puhuttelee heille tarjottavissa paketeissa.

Lopuksi olen koostanut käsikirjoittajille pienen muistilistan konseptipaketin luomisesta:

1. Voit olla luova rakenteen kanssa, mutta pysyttele tiettyjen raamien sisällä. On hyvä, että konseptipaketti on muodoltaan tiivis, selkeä ja ymmärrettävästi luettavissa.
2. Panosta henkilöhahmoihin! Anna heille tarpeeksi tilaa paketistasi, sillä hyvän sarjan kulmakivinä toimivat mielenkiintoiset hahmot.
3. Pyri visuaalisuuteen, mutta muista, että sarjan teema voi määritellä konseptipaketin ulkonäköä. Visuaalisuus ei ole pelkkiä kuvia.
4. Pyydä paketista palautetta mahdollisuuksien mukaan ja mikäli sinulla on käytettävissä graafikko tai omaat itse graafisia taitoja, hyödynnä niitä. Yhteistyössä on voimaa!
5. Harjoittele pitchaamista ja sisäistä ideasi sisältö hyvin! Erittäin suurella todennäköisyydellä sinulta tullaan kysymään ideastasi lisää.

Lähteet

Aaltonen, Jouko 2019. Käsikirjoittajan työkalut: Audiovisuaalisen käsikirjoituksen tekijän opas. 5. uudistettu laitos. Helsinki: SKS

Douglas, Pamela 2018. Writing the TV drama series: How to succeed as a professional writer in TV. 4th edition. Studio City, CA: Michael Wiese Productions.

Huhtala, Jussi 2021. Ensimmäinen suomalainen HBO MAX -sarja on tosiasia – kuusiosaisen nordic noir -rikossarjan tuotanto alkaa. Episodi. Verkkoartikkeli. <https://www.episodi.fi/uutiset/ensimmainen-suomalainen-hbo-sarja-on-tosiasia-kuusiosasen-nordic-noir-rikossarjan-tuotanto-alkaa/> (luettu 29.10.2021).

Mack, Chris 2021. Netflix Series Pitch Guide. Netflix. Pdf-tiedosto. Tekijän hallussa.

Nikkinen, Are & Vacklin, Anders 2012. Television runousoppia: Toisenlainen katse tv-ohjelmiin. Helsinki: Like Kustannus Oy.

Vedenpää, Ville 2021. "Turvavälit, kamerat, käy!" – tv-sarjojen tuotanto vaatii nyt kummia järjestelyjä, mutta tahti kiihtyy: työn alla on ennätysmäärä uutta katsottavaa. YLE. Verkkoartikkeli. <https://yle.fi/uutiset/3-11735761> (luettu 29.10.2021).

Julkaisemattomat lähteet

Brotkin, Anna 2022. Käsikirjoittaja. Haastattelu 29.11.2022.

Keski-Vähälä, Sami 2021. Käsikirjoittaja. Funfar Oy. Suullinen tiedonanto 10.6.2021.

Keski-Vähälä, Sami 2022. Käsikirjoittaja. Funfar Oy. Haastattelu 3.11.2022.

Laine, Matti 2021. Käsikirjoittaja. Suullinen tiedonanto 28.10.2021.

Laine, Matti 2022. Käsikirjoittaja. Haastattelu 18.11.2022.

Lehti, Timo 2020. Kysymys konseptipaketista. Sähköpostiviesti: 4.11.2020.

Ylönen, Mia 2022. Tuottaja-käsikirjoittaja. Helsinki-filmi Oy. Haastattelu 17.11.2022.

Kuvat

Kuva 1. Pizzolatto, Nic i.a. True Detective: An Investigation. Series Bible. Pdf-tiedosto. Tekijän hallussa.

Kuva 2. Mack, Chris 2021. Netflix Series Pitch Guide. Netflix. Pdf-tiedosto. Tekijän hallussa.

Kuva 3. Nikkinen, Are & Vacklin, Anders 2012. Television runousoppia: Toisenlainen katse tv-ohjelmiin. Helsinki: Like Kustannus Oy.